

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalis Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 5. De Rosario seu psalterio Deiparæ 150. Salutationum Angelicarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

290 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
hospitio armet oratio, regredientibus
de platea oratio occurrat antequam ses-
sio, nec prius corpusculum requiescat
quàm animus oratione pascatur.

C A P V T V.

*De Rosario siue Psalterio Deiparæ 150.
salutationum Angelicarum.*

Petrus Eremita, qui belli sacri sub Vr-
bano II. Pontificè Godefrido Duce
Bullonio suscepti primus incensor fuit,
hanc Deum & Diuam Matrem per cal-
culos seu globulos precandi formulam
reperisse existimatur à nonnullis; & ea
forsan de causa quise ab eo gloriantur
stirpem in Belgio ducere, Rosarium in
gentilitijs gestant insignibus. ceterùm
ea laus debetur S. Dominico, qui cùm
aduersus Albigenses hereticos omni de-
certaret armorum genere, hoc item ipsa
suggerente Diua Matre comperit atque
instituit aptissimum precandi genus o-
mni hominum generi, omni loco ac tē-
pori perquàm accommodatum, & in
quin-

quindecim decadestresque quinquage-
 nas, qui numerus est Dauidicorum Psal-
 morum (vnde & Psalterium Beatæ Ma-
 tris nuncupatur) cum apta mysteriorum
 vitæ Christi Domini & Sanctissimæ Ma-
 tris gaudij, luctus, & gloriæ distributio-
 ne partitus est. Quo genere precandi vt
 nullum est facilius & expeditius, vulgò
 omnibus obuium, ab imperitis æquè ac
 doctis, domi, foris, in itinere, in morbo
 frequentatum; ita nullum est præstan-
 tius & ad pietatem vberius, siue spectes
 vtramque qua constat precationem Do-
 minicam, & Angelicam salutationem,
 qua nihil esse potest sanctius atque di-
 uinius; siue adiunctam commentatio-
 nem mysteriorum vitæ Christi Domini,
 ac Sanctæ Matris, aut aliam piam consi-
 derationem ex qua nascatur deuotio in-
 terior, quæ vita est & anima vocalis ora-
 tionis, qua deuotione sæpissimè rudio-
 res à Deo copiosissimè perfunduntur. Ex
 hoc vtroque capite ceteris omnibus
 precandi formulis longè videtur ante-
 ponendum Rosarium, ac duplicem qua-
 si fontem patefacere spiritualium sen-
 suum

292 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
suum & solatorū, si qua par est attentio-
ne ac pietate decurratur. qui duo fontes,
instar eorū quos effodit Isaac, Latitudo
& Abundantia nuncupari queant. Nam
& singulæ partes orationis Dominicæ sa-
lutationisque Angelicæ pensulatiūs
expensæ, eiusmodi sensa spiritualia co-
pioissimè sufficient; & ipsa quæcumque
mysteriorum inspectio, cū fuerint illa
diu multumque antea meditata, ad eam
copiam existet vberima. Dominicam o-
rationem Christus Dominus suometo-
re sacro nobis prodidit ac commenda-
uit, optimus orandi magister, optimus
que causæ nostræ apud Patrem aduoca-
tus, cælestis, vt eum vocat August. In-
risperitus. Et cuius pectus non emolliat
sursumque erigat sanctæ confidentiæ ple-
num illa præfatio, *Pater noster qui es in
caelis?* tres deinde petitiones tria quæ de-
bent in nobis ardere vota ac desideria
bonorum æternorum explicat, vt sanctæ
ficetur Dei nomen, agnoscat, ametur
obseruetur, adoretur optimus naturæ
gratiæque parens ab vniuersis mortalibus,
propagetur eius nominis gloria

In p. al. 54.

claritas apud infideles, Indos, barbaros, hæreticos, perperam viuentes Christianos. *Adueniat eius regnum* in animis nostris, primùm hîc per gratiam, fidem, sp̄e, charitatem; deinde per gloriam claramque deitatis eius visionem ac fruitionẽ; dominetur ille nobis summa veritas, bonitas, æquitas, veniat in nos eius regnũ, quod est iustitia, pax & gaudium in Spiritu sancto. *Fiat eius voluntas in celo & in terrã*; quàm perfectè maiestati eius in cælis obtemperant Angelicæ mentes, tam perfectè nos homines eius iussis ac mandatis obsequamur in terris; abnegata propria voluntate, in eius vnus sanctissima ac diuina voluntate conquiescamus. Denique quatuor insequentis preces bona omnia temporalia corporis & animi complectuntur, valetudinem, victum, vestitumque in pane quotidiano, & præcipuè pabulum mentis, quod est diuinum eius verbum, Sacrosanctæ Eucharistiæ Sacramentũ, denique cælestium illustrationum copia. Tum declinationem omnium malorum quæ vel adsint, vel impendeant, inter

quæ grauiſſimum eſt peccatum, quæque eo remiſſo ſuper eſt exſoluenda pœna, tum quæ ad illud impellit ac ducit tentatio, ne illi aliquando ſuccumbamus, denique cæterorum corpori atque animi malorum impendentium depulſionem. Aut prioribus quinque poſtulis gratiam Dei poſtulamus, poſterioribus duobus in gratia perſeuerantiam, aut propoſito ſcopo diuinæ gloriæ, vt Deus ipſe regnet in intellectu & obſequentiſſima voluntate, noſque & corpore & animo à peccatis, à tentationibus, à malis omnibus expediatur oramus, quæ tota eſt votorum noſtrorum ſumma. Angelica quoque ſalutatio Spiritu ſancto inſpirate per Archangelum Gabrielem & ſanc-tam Elizabetham pronuntiata, extrema clauſula ab Eccleſia Matre adiecta, tota cæleſtis eſt ac diuina, ab Angelicis hominibus, Angelica puritate & pietate efferenda. *Aue*, gaude, tuis bonis fruere, expers omnis væ peccati, quæ prioris E-uæ culpam & maledictionem expūxiſti, tui gaudij ſint participes qui de tua ſanc-tientela; *Maria*, ſtella maris, domina, illu-

illuminatrix, sidus clarissimum, quo mū-
 dus omnis terrestris atque cælestis illu-
 stratur; *gratia plena*, plena Deo, plena vir-
 tutibus, sola gratiam quam nulla alia ^{Ambro-}
 meruerat consecuta, vt gratiæ repletur ^{fiss.}
 auctore; *Dominus tecum* eximia planè ra-
 tione, cū in te & ex te Verbum caro
 factum est, obumbrante Patris virtute,
 & largissimè superueniente Spiritu san-
 cto ipse Deus Filius ex te carnem induit;
benedicta tu in mulieribus, lilium inter spi-
 nas, mater & virgo, facunda & illibata,
 supra creaturas omnes exaltata; & *bene-*
dictus fructus ventris tui Iesus, fons omnium
 benedictionum, qui vitam mundo resti-
 tuit, beatus venter qui te portauit, & be-
 ata vbera quæ te lactauerunt, ô bone Ie-
 su, salus nostra, vita nostra. *Sancta Maria*
Mater Dei, supplices te adoramus genu-
 flexo, & inuocamus per ea sanctissima
 nomina tua; *adsis nobis in hora mortis*, cui
 calcaneo insidias struit inimicus anguis,
 cui tu caput obtriuisti, & per filium ob-
 tritura es: noli respuere peccatores,
 quorum ille redimendorum causa fa-
 ctus homo. Hæc aliaue consimilis, ad o-

296 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
rationem Dominicam & Angelicam salutationem adhiberi potest pia mentis commentatio. ne cui tamē sæpius iterata difficilior videretur, & cū ad satietatem vitandam, tum ad vberiores internæ deuotionis copiam; præclare S. Dominicus ad eas quindecim decades mysteria totidem vitæ Christi Domini ac Sanctissimæ Matris accommodauit; ut esset tripartitum Rosarium, quod triplici illo tempore, de quo dictum est, aut tribus per hebdomadam diebus commodè recitari posset. numerus quinquarius Dominicæ, orationis, quinque Christi Domini plagarum; denarius Angelicæ salutationis Decalogi aut decem præcipuarum Deiparæ virtutum memoriam ingerit. Mysteria vulgò notissima sunt:

Gaudij, primæ parti Rosarij respondentia:

1. Annunciatio Dominicæ incarnationis.
2. Visitatio sanctæ Elisabeth.
3. Natiuitas Christi Domini.
4. Purificatio Beatæ Virginis, & oblatio Christi in templo.
5. Inuentio pueri Iesu duodennis.

Ma-

Mæroris, secunda parti Rosarij:

1. Oratio in horro Oliuarum.
2. Flagellatio.
3. Coronatio spinea.
4. Baiulatio crucis.
5. Crucifixio.

Gloria, ad tertiam partem Rosarij:

1. Resurrectio Christi Domini.
2. Ascensio in cælum.
3. Missio Spiritus sancti.
4. Assumptio Diuæ Virginis.
5. Coronatio, aut extremum iudicium.

Nuntiat, inuisit, natus, offert, reperitur.

Orat, flagra, vepres, fertq₃, subitq₃ crucē.

*Surgit, conscendit, tum pneuma emittit ab
altro.*

Assumpta & cingit sacra tiara caput.

Habent hoc vitæ Christi mysteria,
quòd non modò præclara documenta
viuendi, & ad imitandum illustra virtu-
rū exempla contineant, sed & inexhau-
sta sint merita, & pretia nostræ salutis
immensa, quibus Deo Patri representa-
tis omnium gratiarū subsidia iure quo-
dam æquissimo flagitemus. nobis natus
est,

est, nobis vixit, nobis mortuus est Saluator, non sibi gratiam qua fuit à primo conceptu repletus absque mensura, sed nobis promeruit, per hæc sua merita veluti pretio persoluto ex quadã æquitate præstandam. Igitur hi sunt spirituales nostri thesauri, hi fontes vberissimi salutis, hæc delicia diuitiæq; nostræ, quas multò magis quàm vllus vnquam auarus pecuniam, assidua cogitatione retractare nos oportet. Quamquã omnibus omnia gradibus vitæ spiritualis, & temporibus anni, mysteria conueniunt, tamen Prima per Aduentum, à tironibus seu incipientibus; Secunda per Quadragesimam, à proficientibus; Tertia demum, à perfectis tempore Paschali rectissimè versantur. Prima, nos seuocant ab inanissimis mundi blandimentis & gaudijs. Secunda, aduersus molestias doloresq; communiunt. Tertia, ad spem gloriæ ac beatæ æternitatis accendunt. Prima, suadent innocentiam & puritatem, quæ in Virgine & infante Deo potissimùm elucescit. Secunda, patientiam, fortitudinem ac constantiam docent exemplo Christi

patientis & afflictissimæ Matris, tum humilitatem inserūt aduersus innatam superbix pestem, vt prima aduersus luxuriam dimicant. Tertia, cælestis vitæ desiderium, purissimi amoris diuini flammæ, zelum gloriæ Dei & salutis animarum, quale solet esse in perfectis, incendunt. Prima, nos in prosperis moderantur. Secunda, solantur ac confortant in aduersis. Tertia, quæ sit vtriusque fortunæ spes ac scopus, ostendunt. Sed de hisce mysterijs iam proximè copiosius. Nunc decem Deiparæ virtutes, quæ ad singulas salutationes pia quoque mentis vsurpentur commentatione, expressæ sacre Scripturæ testimonio recensentur.

Prudentia: Cogitabat qualis esset ista saluatio.

Castitas: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?

Humilitas: Ecce ancilla Domini.

Obedientia: Fiat mihi secundum verbum tuum.

Charitas: Exsurgens Maria abiit in montana.

Gratitudo: *Magnificat anima mea Dominum.*

Paupertas: *Reclinavit eum in praesepe, quia non erat ei locus in diversorio.*

Patientia: *Ecce pater tuus & ego dolentes querebamus te.*

Misericordia: *Vinum non habent.*

Constantia: *Stabat iuxta crucem Iesu mater eius.*

Cuius merito passionis ac crucis filij tui hasce nobis virtutes obtine, ô pientissima Mater, vt tuam illis expressam virtutibus vitam si non proxima, at remota certè consecremur imitatione, per eamque ad caelestis gloriae societatem attingamus. Amen.

C A P V T VI.

De affectibus pijs in recitatione Rosarij concitandis.

TRibus vitæ spiritualis gradibus, siue tribus illis celebratis viis, purgatiuæ, illuminatiuæ, vnitivæ, quibus hæc terna Rosarij mysteria possunt accommodari,
tres